

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. Quomodo Confessio debeat esse integra?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Quaest. II. Quomodo Confessio debeat esse integra? 1001
genda, ne Sacramentum sine urgente causa exponatur periculo
invaliditatis. (d)

(d) *De di-*
ctis Tr. 2.
Dist. 3. n.
57. & 58.

QUÆSTIO II.

Quomodo Confessio debeat esse integra?

28. **A**dvertendum, quòd integritas Confessionis sit duplex, Integritas Confessionis duplex; materialis, & materialis videlicet, & formalis. Tunc habetur *Inte-* Formalis, quæ? gritas materialis Confessionis, quando omnia peccata mortalia necdum legitime confessa quoad speciem, & numerum, Clavibus Ecclesiae subiciuntur, nullo prorsus sive ex oblivione, sive ex alia causa omisso. *Formalis* est, quando ea peccata Clavibus subiciuntur, quæ post diligens examen memoriæ occurrunt, & ad quæ aperienda hîc & nunc pœnitens tenetur. Sive *Integritas tantum formalis* est, quando pœnitens facit talem Confessionem, qualem moraliter loquendo in talibus circumstantiis potest facere, non obstante, quòd non omnia peccata mortalia exprimantur, inculpabiliter tamen. Unde illa Confessio dicitur formaliter saltem esse integra, in qua nihil omittitur cum culpa mortali: quòd si verò non solum nihil omittatur cum culpa mortali, verum etiam omnia & singula peccata rite exprimantur, tunc Confessio non solum formaliter, sed etiam materialiter erit integra. Quando autem omittitur aliquod peccatum mortale scienter, & absque justa causa, adeoque culpabiliter, tunc Confessio illa nullatenus erit integra, sed sacrilega.

29. **CONCL. I.** Per se, ac regulariter loquendo Confessio semper debet esse integra, etiam materialiter. Ita omnes Theologi; & patet ex Concilio Trident. *cit. Sess. 14. cap. 5. & can. 7. ibi: Si quis dixerit, in Sacramento Pœnitentiæ ad remissionem peccatorum necessarium non esse jure Divino, confiteri omnia & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita & diligenti præmeditatione habeatur, etiam occulta, & quæ sunt contra duo ultima Decalogi præcepta, & circumstantias, quæ peccati speciem mutant, &c. Anathema sit. Additur autem, per se ac regulariter loquendo, propter dicenda num. 35. & seqq.* Regulariter Confessio debet esse integra, etiam materialiter.

30. **CONCL. II.** Certum est, omnia peccata mortalia non dum legitime confessa. tam quoad numerum ac speciem, quam quoad circumstantias peccati speciem mutant, esse necessario confitenda. Patet hoc ex citatis verbis Concilij Tridentini, & Omnia peccata mortalia, quoad numerum,

specie, &c.
tantum con-
fessio.

communi Catholicorum. Unde non sufficit dicere: *Commissum furtum, Fornicatus sum, Neglexi Missam aliquoties* &c. Sic enim non explicaretur numerus peccatorum. Sed oportet determinare certum numerum, prout præmissis debito, ac diligenti examine præsens cogitatio dicitur: v. g. *Neglexi Missam die Festo bis; Fornicatus sum tot vel tot vicibus, vel* (si non omnino sibi certo constet de numero, addat poenitens) *circiter plus minusve.*

Quid de
simplicibus,
graviori
modo quod
dam con-
fessio?

31. Notant tamen hic non pauci Doctores, ut Fagundez, Layman, & alij, consultum non esse, simplici plebi scrupulos injicere, illius Confessiones invaliditatis damnando, eo quod ex ignorantia, & bona fide, numerum suorum peccatorum olim non rite determinarint: nam bona fides, atque ignorantia tales simpliciores excusare solet.

Quid si pe-
nitens ob
multitudi-
nem pecca-
torum, ne-
sciat nume-
rum cer-
tum?

32. CONCL. III. Si poenitens ob nimiam peccatorum multitudinem ejusmodi certum numerum exprimere non possit, ad minimum dicat suam ad peccandum habitudinem: v. g. *continuavi tale peccatum tanto tempore, illud committendo tot vel tot circiter vicibus, plus minusve, per mensem, hebdomadem aut diem.* Ita communis; & ratio est: Quia sic jam sufficienter innotescit status poenitentis: simulque enumerantur distinctè peccata quoad numerum, quantum moraliter, ac humano modo hic & nunc fieri potest.

Corolla-
rium de
meretrice.

33. Cæterum quia dantur quidam casus, in quibus multum difficile est explicare numerum peccatorum, ut in publica meretrice &c. notandum cum Lugone *disp. 16. sect. 4. §. 4.* & alijs, in ejusmodi casu sufficere dicere tempus, quo quis in tali statu & consuetudine peccandi perseveravit. Sic meretrix v. g. sufficienter se accusat, dicendo se per annum omnibus, tam conjugatis, quam solutis, tam Clericis, quam Laicis, fuisse expositam. Quamvis quidam satis benè hoc haurient, dicentes, addi debere numerum actuum externorum in ijs speciebus peccatorum, quæ non ita frequenter occurrunt; ut quoties cum Religiosis, consanguineis &c. peccaverit: hæc enim peccata possunt facilius numerari.

Et passim
concupiscit
re foeminas
obvias.

34. Et quod hic dictum est de meretrice, dicendum est de quocunque alio peccatore, in quo æqualis est difficultas explicandi certum numerum peccatorum. Unde hoc imprimis habet locum in eo, qui passim turpiter concupiscit foeminas sibi obvias: Sufficit enim explicare hanc consuetudinem, ac tempus illius unà cum speciebus principalioribus. Idem dicendum de

eo, qui concubinam domi habuit, eaque ut propriam uxorem usus
est; satisfacit enim, si statum & tempus explicet, addito tamen
firmo proposito relinquendi, atque expellendi concubinam. Si-
militer ille, qui per aliquot dies, vel hebdomadas, fovit cupidi-
tatem gravis vindictae, vel odium, aut amorem turpem, com-
muniter satisfacit, si dicat, se illo tempore magna diei parte, vel
quasi per totum diem, talibus cogitationibus deliberatè immora-
tum fuisse.

35. CONCL. IV. Quamvis per se, ac regulariter loquendo
omnia & singula peccata mortalia, tam quoad speciem ac nume-
rum, quam quoad circumstantias speciem peccati mutantes, sint
Jure Divino explicanda in Confessione, ut dictum *num. 29. & 30.*
ac proinde graviter peccat peccato Sacrilegij, indignè videlicet
recipiendo sacramentum Pœnitentiæ, qui scienter & absque ju-
sta causa omittit aliquod mortale confiteri: nihilominus per ac-
cidens, & in casu quodam extraordinario, sufficit quandoque
ad Confessionem sola integritas formalis. Ita certa, & commu-
nis. Ratio est: quia præceptum Divinum de facienda materia-
liter integra peccatorum Confessione, non obligat cum impo-
tentia physica, vel morali; cum ad impossibile nemo obligetur.
Hoc ipsum amplius patebit ex dicendis Conclusionibus sequenti-
bus: Hinc sit

36. CONCL. V. Tres generatim sunt causae excusantes ab
integritate materiali Confessionis, videlicet ignorantia seu ob-
livio, impotentia, & grave damnum imminens pœnitenti, aut
tertio, utputa Confessario. Ita in re communis; & patet indu-
ctione.

37. Et quidem ratione ignorantiae, seu oblivionis, excu-
santur illi, qui præmissis sufficienti examine alicujus peccati mor-
talis non recordantur, aut illud penitus ignorant. Tenentur ta-
men tales omnia impofterum confiteri, dummodo eorum re-
cordentur, juxta dicenda *num. 44. & 45.*

38. Ratione impotentiae excusantur à materiali integrita-
te Confessionis, qui laborant impotentia physica ad integrè con-
fitendum. Sic excusatur mutus, utpote nullatenus loqui va-
lens: qui proinde absolvi poterit, dummodo unum vel alte-
rum peccatum per nutus explicaverit; vel, si neque hoc fieri
potest, signum doloris de suis peccatis ediderit, v. g. percutien-
do pectus. Quod si tamen is scribere novit, expedit, ut peccata
sua in scriptis Confessario exhibeat: ad quod tunc eum teneri,

probabilius esse censent Doctores contra Cajetanum, Navarum, & quosdam alios.

Alia Corollaria.

39. Ob eandem rationem ignarus idiomatis poterit absolvi tempore præcepti, vel alterius necessitatis, etiam non integre percipiatur, si non potest haberi Confessarius linguæ suæ gnarus. An autem talis teneatur confiteri per Interpretem, si adit, dictum est superius num. 23. Rursum si poenitens inter confitendum in phrenesin incidat, vel periculum sit, ne illico moriatur, debet statim absolvi: & postea, si supervixerit, reliqua peccata audienda erunt, & absolutio denuò impertienda.

Quid agendum tempore naufragij, aut bellis instantis conflictu?

40. Hoc ipsum accidere solet tempore naufragij, aut belli, quando imminet conflictus, & Confessarius multorum integras Confessiones audire non possit. Quinimò in huiusmodi casibus, quando periculum imminens aliud non permittit, possunt omnes simul uno peccato explicato, quod minus infamat, confiteri, & à Confessario absolvi, dicendo: *Ego vos absolvo, &c.* Imò secundum quosdam (inquit Busenbaum *dub. 2. de Confessione cap. 2.*) si aliter fieri non possit, sufficeret in tali casu dicere in genere, se esse peccatorem; aut etiam (subdit Ferdin. Hauckius, *Abolutio. num. 22.*) signo aliquo, ut genuflexione, significare se peccasse: ut si Confessarius dicat, omnes qui volunt confiteri & absolvi, percutiant pectus, vel genuflectant; & tunc imminente tam gravi periculo possunt omnes absolvi à Confessario, dicente: *Ego vos absolvo, &c.* Hurtado *de Sacram. Poenit. disp. 9. diffic. 10.*

Ob solum concursum poenitentium, non licet facere dimidiatam Confessionem.

41. Cæterum extra hunc casum magni periculi imminetis, ob solum concursum poenitentium, non licet facere Confessionem dimidiatam: tenemur enim Jure Divino confiteri omnia peccata mortalia, quorum habemus conscientiam, extra casum impotentiae physicae, aut moralis; qualis in solo poenitentium concursu non adest. Et hinc merito Innocentius XI. inter alias sequentem, ordine 59 Propositionem damnavit: *Licet sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum confessos, ratione magni concursus poenitentium, qualis v. g. potest contingere in die magna alicujus Festivitatis, aut Indulgentie.*

III. Ratione gravis damni imminentis,

42. Tandem ratione gravis damni imminentis potest excusari poenitens ab integritate materiali Confessionis, quoties vel poenitenti, vel ipsi Confessario, ex Confessione omnium peccatorum rationabiliter timetur grave damnum spirituale, vel cor-

corporale : siquidem in tali casu censetur adesse impotentia moralis.

43. Sic fieret, quando poenitens rationabiliter timet, peccatum suum revelandum ; quod tamen in praxi vix , nec nisi gravibus de causis, est praesumendum. Item, quando foemina ex jam expertis, vel alijs causis probabilibus, metuit sollicitationem ad peccatum, si confiteatur peccatum carnis, nec tamen habeat alium, cui confiteatur ; nam tunc delicto carnis praetermissio ; possit alia confiteri. Huc accedit casus, si poenitens, vel ipsemet Confessarius, timeat tempore v. g. pestis, ne ex diutius protracta Confessione contrahat morbum contagiosum. Idem dicendum de similibus.

Corollaria.

44. CONCL. VI. In supradictis, ac alijs hujusmodi casibus, in quibus nequit fieri Confessio materialiter integra, remittuntur quidem (si caetera requisita adsint) omnia peccata mortalia virtute Sacramenti Poenitentiae, sed diversimodè : nam peccata explicitè confessa remittuntur directè, aded ut non remaneat in poenitente obligatio, illa denuò confitendi ; alia verò peccata mortalia, quorum quis vel invincibiliter fuit oblitus, vel eadem non potuit ob aliam justam causam ex supra enumeratis confiteri, solum indirectè. & cum onere eadem impostèrùm confitendi, ac datà opportunitate directè Clavibus Ecclesiae subjiçendi. Ita communis. Ratio primæ partis est : quia unum peccatum mortale non remittitur sine alio. Simulque gracia habitualis, seu sanctificans, quæ virtute Sacramenti Poenitentiae in tali casu confertur, est impossibilis cum quocunque peccato mortali ; ac proinde omne tale excludit.

Quomodo in dictis casibus remittantur peccata ?

45. Altera pars ex eo probatur : quia extat præceptum Divinum de confitendis omnibus peccatis mortalibus post Baptismum commissis ; & consequenter peccata ea, quæ antea ob casum impotentiae quis nequivit confiteri, debent postmodum datà opportunitate in proxima Confessione exponi, & directè Clavibus Ecclesiae subjiçi. Hinc merito Alexander VII. sequentem inter alias, ordine 11. Propositionem damnavit : *Peccata in Confessione omissa, seu oblita ob instans vita periculum, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti Confessione exprimere.*

Peccata non confessa, debent impostèrùm confiteri.

46. CONCL. VII. Nihilominùs, qui per oblivionem, aut aliam justam causam ex supra dictis, omisit aliquod peccatum confiteri, non tenetur statim ac habuerit commoditatem, illud confiteri ; sed potest differre Confessionem illius peccati, donec

An debeant illicè postea confiteri ?

ex

ex vi alterius obligationis iterum confiteri teneatur. Ita Bonacina disp. 5. quest. 5. sect. 2. punct. 4. num. 32. post Suarez, Navarum, Filiucium, & plurimos alios Doctores. Ratio est: quia jam satisfecit præcepto Confessionis, cum re ipsa valide sit confessus. Excipitur tamen casus ille, quo quis Sacramentum Eucharistiam sumpturus, recordatur peccati mortalis omitti: nam tunc,

(e) *Suprà* si absque periculo infamiae possit denuò confiteri, tenetur præmittere Confessionem, ac peccatum illud directè Clavibus Ecclesiae subijcere, ut jam alibi (e) dictum.

QUÆSTIO III.

De necessitate confitendi Circumstantias aggravantes, Peccata dubia &c. & præmittendi Examen Conscientiæ.

47. **Q**uæritur I. Utrum Circumstantiæ solùm aggravantes, etsi notabiliter, sint necessariò confitendæ? Pro cuius resolutione notandum, quòd Circumstantiæ aliæ mutant speciem peccati, aliæ intra eandem speciem duntaxat aggravent.

Circumstantiæ speciem peccati mutant, quæ?

Circumstantiæ speciem peccati mutant dicuntur illæ, quæ actus humanos transferunt in aliam speciem peccati ab ea, quam habent ex objecto suo: sic circumstantia personæ conjugatæ, vel habentis votum Castitatis, transfert peccatum carnis à specie Fornicationis ad speciem Adulterij, vel Sacrilegij, dum actui

(f) *Ut dictum* Luxuriæ superaddit novam malitiam Adulterij, vel Sacrilegij. Idem contingit in illis casibus, quando peccatum ex genere suo veniale, per accidens fit mortale, vel econtrà. (f) Et tales circumstantias speciem peccati mutant, certum est, esse necessariò confitendas; idque expressè fatetur, atque definit Concilium Trid. Sess. 14. cap. 5. & can. 7.

Circumstantiæ aggravantes, quæ?

48. *Circumstantiæ aggravantes* appellantur eæ, quæ malitiam actus ex objecto desumptam, intra eandem speciem peccati duntaxat aggravant, seu majorem reddunt; non autem superaddunt novam malitiam specie distinctam ab ea, quam actus habet ex objecto. Et ex his aliæ sunt notabiliter aggravantes, quæ videlicet multùm aggravant malitiam actus intra eandem speciem peccati; ut furtum mille florenorum simul ablatorum: aliæ non notabiliter aggravantes; ut furtum quinque, vel sex florenorum. Quæstio præsens præcipuè procedit de circumstantiis.

Aliæ sunt notabiliter aggravantes, aliæ non.